

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2020/559**z 23. apríla 2020,****ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 223/2014, pokiaľ ide o zavedenie osobitných opatrení na riešenie výskytu ochorenia COVID-19**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 175 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

po porade s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 223/2014 ⁽²⁾ sa stanovujú pravidlá uplatniteľné na Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (ďalej len „fond“).
- (2) Členské štáty boli zasiahnuté výskytom ochorenia COVID-19 v dosiaľ nevídanom rozsahu. Kríza so sebou prináša zvýšené riziko pre najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva, ako sú napríklad najodkázanejšie osoby, a to najmä prerušením podpory poskytovanej z fondu.
- (3) S cieľom poskytnúť okamžitú reakciu na vplyv krízy na najodkázanejšie osoby by mali byť výdavky na operácie na zvýšenie kapacít reakcie na krízu v súvislosti s riešením výskytu ochorenia COVID-19 oprávnené od 1. februára 2020.
- (4) S cieľom zmierniť zaťaženie verejných rozpočtov, ktoré reagujú na výskyt ochorenia COVID-19, by sa mala členským štátom výnimočne poskytnúť možnosť požiadať o mieru spolufinancovania vo výške 100 %, ktorá by sa uplatňovala v účtovnom roku 2020 až 2021 v súlade s rozpočtovými prostriedkami a v závislosti od dostupných finančných prostriedkov. Na základe posúdenia uplatňovania tejto výnimočnej miery spolufinancovania môže Komisia navrhnúť jej predĺženie.
- (5) S cieľom zaručiť, aby najodkázanejšie osoby mohli naďalej dostávať pomoc z fondu v bezpečnom prostredí, je potrebné poskytnúť členským štátom dostatočnú flexibilitu na prispôbenie ich schém podpory súčasnej situácii na základe konzultácií s partnerskými organizáciami, a to aj tak, že sa umožnia alternatívne schémy poskytovania pomoci, ako napríklad prostredníctvom poukážok alebo kariet v elektronickej či inej podobe, a že sa členským štátom umožní zmeniť určité prvky operačného programu bez toho, aby bolo potrebné prijatie rozhodnutia Komisie. Aby sa zabezpečila bezpečná pomoc najodkázanejším osobám, malo by byť takisto možné dodať potrebné ochranné materiály a prostriedky partnerským organizáciám mimo rozpočtových prostriedkov na technickú pomoc.
- (6) Je vhodné stanoviť osobitné pravidlá na určenie oprávnených nákladov, ktoré znášajú prijímatelia, ak dôjde k oneskoreniu operácií, k ich pozastaveniu alebo neúplnému realizovaniu v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19.
- (7) S cieľom umožniť členským štátom zamerať sa na zavedenie opatrení na riešenie výskytu ochorenia COVID-19 a zabrániť prerušeniu poskytovania podpory pre najodkázanejšie osoby z dôvodu rizika kontaminácie je vhodné ustanoviť osobitné opatrenia, ktoré znížia administratívne zaťaženie pre orgány a poskytnú flexibilitu, pokiaľ ide o súlad s určitými legislatívnymi požiadavkami, najmä s tými, ktoré sa týkajú monitorovania, kontroly a auditu.

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2020 (zatiaľ neuvverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 22. apríla 2020.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 223/2014 z 11. marca 2014 o Fonde európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (Ú. v. EÚ L 72, 12.3.2014, s. 1).

- (8) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zaviesť osobitné opatrenia na zabezpečenie účinného vykonávania fondu počas výskytu ochorenia COVID-19, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (9) Vzhľadom na naliehavosť potrebnej podpory by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
- (10) Vzhľadom na naliehavosť výnimočných okolností spôsobených výskytom ochorenia COVID-19, súvisiacu krízu v oblasti verejného zdravia a jej sociálne a hospodárske dôsledky by sa mala uplatniť výnimka z osemtyždňovej lehoty uvedenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o EÚ, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (11) Nariadenie (EÚ) č. 223/2014 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) č. 223/2014 sa mení takto:

1. V článku 9 ods. 4 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„4. Odseky 1, 2 a 3 sa neuplatňujú na účely úpravy prvkov operačného programu, na ktoré sa vzťahujú pododdiely 3.5 a 3.6 a oddiel 4 vzorov pre operačný program stanovených v prílohe I, alebo prvkov stanovených v článku 7 ods. 2 písm. a) až e) a g) v prípade ich úpravy v dôsledku reakcie na krízu v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19.“

2. V článku 13 ods. 1 sa dopĺňa tento pododsek:

„Odchylné od prvého pododseku lehota na predloženie ročnej správy o vykonávaní za rok 2019 je do 30. septembra 2020.“

3. V článku 20 sa vkladá tento odsek:

„1a. Odchylné od odseku 1 sa na požiadanie členského štátu môže uplatňovať miera spolufinancovania vo výške 100 % na verejné výdavky vykázané v žiadostiach o platbu počas účtovného roka, ktorý sa začína 1. júla 2020 a končí 30. júna 2021.

Žiadosti o úpravu miery spolufinancovania sa predkladajú v súlade s postupom na zmenu operačných programov stanoveným v článku 9 a priloží sa k nim upravený program. Miera spolufinancovania vo výške 100 % sa uplatňuje len vtedy, ak Komisia schváli príslušnú zmenu operačného programu ešte pred predložením konečnej žiadosti o priebežnú platbu v súlade s článkom 45 ods. 2.

Pred predložením prvej žiadosti o platbu na účtovný rok začínajúci 1. júla 2021 členské štáty oznámia tabuľku uvedenú v oddiele 5.1 vzorov pre operačný program stanovených v prílohe I, čím potvrdia mieru spolufinancovania, ktorá sa uplatňovala počas účtovného roka končiaceho 30. júna 2020.“

4. V článku 22 ods. 4 sa dopĺňa tento pododsek:

„Odchylné od prvého pododseku výdavky na operácie na zvýšenie kapacít reakcie na krízu v súvislosti s riešením výskytu ochorenia COVID-19 sú oprávnené od 1. februára 2020.“

5. V článku 23 sa vkladá tento odsek:

„4a. Potravinová a/alebo základná materiálna pomoc sa môže poskytovať najodkázanejším osobám priamo alebo nepriamo, ako napríklad prostredníctvom poukážok alebo kariet v elektronickej alebo inej podobe, ak sa takéto poukážky, karty alebo iné nástroje môžu vymeniť len za potravinovú a/alebo základnú materiálnu pomoc.“

6. V článku 26 sa odsek 2 mení takto:

a) písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) náklady na nákup potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci a náklady na nákup osobných ochranných materiálov a prostriedkov pre partnerské organizácie;“;

b) písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) administratívne náklady, náklady na prípravu, dopravu a skladovanie, ktoré znášajú partnerské organizácie v paušálnej sadzbe 5 % nákladov uvedených v písmene a); alebo 5 % hodnoty potravinových výrobkov, s ktorými sa nakladá podľa článku 16 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013;“.

7. Vkladajú sa tieto články:

„Článok 26a

Oprávnenosť výdavkov na operácie podporované v rámci OP I počas ich pozastavenia v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

Oneskorenia v poskytovaní potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 nevedú k zníženiu oprávnených nákladov, ktoré vznikli nakupujúcemu subjektu alebo partnerským organizáciám v súlade s článkom 26 ods. 2. Takéto náklady možno vykázať Komisii v celom rozsahu v súlade s článkom 26 ods. 2 pred poskytnutím potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám pod podmienkou, že sa poskytnutie pomoci obnoví po skončení krízy spojenej s výskytom ochorenia COVID-19.

Ak sa potraviny z dôvodu pozastavenia poskytovania pomoci v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 pokazia, náklady stanovené v článku 26 ods. 2 písm. a) sa neznižia.

Článok 26b

Oprávnenosť výdavkov na operácie podporované v rámci OP II alebo technickej pomoci počas ich pozastavenia v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

1. Ak je realizácia operácií pozastavená v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19, môže členský štát považovať výdavky počas pozastavenia za oprávnené výdavky, aj keď nie sú poskytnuté žiadne služby, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

a) realizácia operácie je pozastavená po 31. januári 2020;

b) operácia je pozastavená v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19;

c) výdavky boli vynaložené a zaplatené;

d) výdavky predstavujú skutočné náklady pre prijímateľa a nemožno ich vymôcť ani kompenzovať; v prípade vymožených platieb a kompenzácií, ktoré neposkytuje členský štát, členský štát môže považovať túto podmienku za splnenú na základe vyhlásenia prijímateľa; vymožené platby a kompenzácie sa odpočítajú od výdavkov;

e) výdavky sú obmedzené na obdobie pozastavenia operácie.

2. V prípade operácií, kde sa prijímateľovi uhradia výdavky na základe zjednodušeného vykazovania výdavkov a kde realizácia činností predstavujúcich základ na uhradenie je pozastavená v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19, dotknutý členský štát môže uhradiť výdavky prijímateľovi na základe výstupov plánovaných na obdobie pozastavenia, aj keď neboli vykonané žiadne činnosti, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

a) realizácia činností je pozastavená po 31. januári 2020;

b) činnosti sú pozastavené v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19;

c) zjednodušené vykazovanie výdavkov zodpovedá skutočným vzniknutým nákladom prijímateľa, ktoré musí prijímateľ preukázať a ktoré nemožno vymôcť ani kompenzovať; v prípade vymožených platieb a kompenzácií, ktoré neposkytuje členský štát, môže členský štát považovať túto podmienku za splnenú na základe vyhlásenia prijímateľa; vymožené platby a kompenzácie sa odpočítajú od sumy zodpovedajúcej zjednodušenému vykazovaniu výdavkov;

d) uhradenie výdavkov prijímateľovi je obmedzené na obdobie pozastavenia činností.

V prípade operácií uvedených v prvom pododseku tohto odseku môže členský štát takisto uhradiť výdavky prijímateľovi na základe nákladov uvedených v článku 25 ods. 1 písm. a), ak sú splnené podmienky stanovené v odseku 1 tohto článku.

Ak členský štát uhradí prijímateľovi výdavky na základe prvého aj druhého pododseku, zabezpečí, že tie isté výdavky sú uhradené len raz.

Článok 26c

Oprávnenosť výdavkov na operácie podporované v rámci OP II alebo technickej pomoci, ktoré nie sú plne realizované v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

1. Členský štát môže považovať výdavky na operácie, ktoré nie sú plne realizované v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19, za oprávnené výdavky, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

- a) realizácia operácie skončí po 31. januári 2020;
- b) skončenie realizácie operácie je dôsledkom výskytu ochorenia COVID-19;
- c) výdavky pred skončením realizácie operácie prijímateľ vynaložil a zaplatil.

2. V prípade operácií, ktoré boli prijímateľovi uhradené na základe zjednodušeného vykazovania výdavkov, môže členský štát považovať výdavky na operácie, ktoré nie sú plne realizované v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19, za oprávnené výdavky, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

- a) realizácia operácie skončí po 31. januári 2020;
- b) skončenie realizácie operácie je dôsledkom výskytu ochorenia COVID-19;
- c) činnosti, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie výdavkov, boli aspoň čiastočne vykonané pred skončením realizácie operácie.

V prípade operácií uvedených v prvom pododseku tohto odseku môže členský štát takisto uhradiť výdavky prijímateľovi na základe nákladov uvedených v článku 25 ods. 1 písm. a), ak sú splnené podmienky stanovené v odseku 1 tohto článku.

Ak členský štát uhradí prijímateľovi výdavky na základe prvého aj druhého pododseku, zabezpečí, že tie isté výdavky sú uhradené len raz.“

8. V článku 30 sa vkladá tento odsek:

„1a. Na základe analýzy potenciálnych rizík môžu členské štáty počas výskytu ochorenia COVID-19 stanoviť miernejšie požiadavky na kontrolu a audítorský záznam, pokiaľ ide o distribúciu potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 23. apríla 2020

Za Európsky parlament
predseda
D.M. SASSOLI

Za Radu
predseda
G. GRIČ RADMAN